

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **J. K.**, bytem XXXXX, XXXXX
zastoupen Mgr. Michalem Wiedermannem, advokátem
sídlem Bauerova 491/10, 603 00 Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.3.2019, č.j. 12624/19/5200-10422-708855

takto:

- I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 27.3.2019, č.j. 12624/19/5200-10422-708855, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to k rukám Mgr. Michala Wiedermanna, advokáta se sídlem Bauerova 491/10, Brno, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj – platební výměr na daň z příjmů za zdaňovací období roku 2017, ze dne 27. 11.

2018, č. j. 4756926/18/3004-52522-700188, kterým byla žalobci vyměřena daň z příjmů ve výši 45 652 Kč s tím, že žalobce nemá nárok na nezdanitelnou část základu daně dle § 15 odst. 3 a 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, tedy nárok na odpočet úroků z hypotečního úvěru.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v první řadě shrnul okolnosti, které vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a uvedl, že žalovaný, resp. správce daně, chybně vyložil definici bytové potřeby dle § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů. Podle žalobce je třeba bytovou potřebu vykládat jako faktickou bytovou potřebu, nikoliv jen formálně a striktně gramaticky. Odkázal na taxativní výčet uvedený v § 15 odst. 3 písm. c) zákona o daních z příjmů s tím, že podle něj není podstatný zápis v katastru nemovitostí, neboť ačkoliv je jednotka v katastru zapsaná jako nebytová, odpovídá svými dispozicemi a kvalitou standardním bytovým jednotkám a splňuje veškeré normy pro bydlení. Uvedené dokládá žalobce vyjádřením architektonické kanceláře AAA STUDIO s.r.o., dle kterého je jednotka obytným prostorem, který stavebně technickým uspořádáním a vybavením odpovídá požadavkům na trvalé bydlení dle vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích stavby.
3. Zkonstatoval, že nesporné je mezi stranami refinancování koupě jednotky z hypotečního úvěru a nesporná je i výše úroků, nicméně odmítnutí nároku na odpočet s ohledem na způsob využití jednotky dle katastru nemovitostí je přehnané lpění na formalismu, neboť jednotku lze i přes její formální označení považovat za bytový prostor. K tomu odkázal i na ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a porušení základních zásad správního řízení a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 2 Afs 67/2007-69.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. K pojmu bytová jednotka odkázal jak na zákon o daních z příjmů, tak i na zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, a zejména na definici jednotky v § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů. Konstatoval, že s ohledem na § 99 daňového řádu je povinen respektovat rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci, o kterém vypovídá zápis v katastru nemovitostí (dle § 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí), dle kterého má předmětná jednotka č. 1358/11 vyznačen způsob využití – „jiný nebytový prostor – rekreační apartmán“) a jednotka č. 1358/18 má uveden způsob využití – „garáž“. Podle žalovaného je relevantní právní stav, tj. k čemu je určena stavba dle zápisu v katastru nemovitostí a dokumentace, proto nelze odečíst úroky při financování nemovitosti, která je evidovaná jako rekreační apartmán, přestože v ní poplatník trvale bydlí. Pořízení nebytových prostor není v § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů definováno jako bytová potřeba, protože žalobce nesplnil podmínky pro odpočet úroků z hypotečního úvěru.
5. K zápisu v katastru nemovitostí opětovně odkázal na § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů, s tím, že je lichá námitka, že není zásadní způsob, jakým je jednotka zapsaná v katastru nemovitostí. Vyjádření architektonické kanceláře AAA STUDIO s.r.o. je podle žalovaného pro účely daně z příjmů irelevantní, neboť správce daně je vázán zápisem v katastru nemovitostí. Stejně tak je podle něj irelevantní námitka, že žalobce je v předmětné nemovitosti přihlášek k trvalému pobytu, jelikož zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, umožňuje evidovat adresu pobytu občana i v objektu pro rekreaci. Za nepřiléhavé označil odkazy na porušení zásad správního řízení (neboť ty se na daňové řízení neaplikují) i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2008, č. j. 2 Afs 67/2007-69.

IV. Posouzení věci soudem

6. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době

rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl za podmínek ustanovení § 51 s.ř.s.

7. V souzené věci je klíčovou otázkou, zda žalovaný, resp. správce daně při posouzení nároku na odpočet úroků z hypotečního úvěru má vycházet prioritně, resp. výlučně z toho, jakým způsobem je způsob využití definován v katastru nemovitostí.
8. Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný akcentoval právní stav, který vyplývá ze zápisu v katastru nemovitostí s tím, že vycházel z výpisu z katastru nemovitostí, listu vlastnictví č. XXXXX pro kat. území XXXXX. Z citovaného LV dospěl žalovaný k závěru, že žalobce byl pro předmětné zdaňovací období spoluvlastníkem jednotky 1358/11 se způsobem využití: jiný nebytový prostor – rekreační apartmán, a jednotky 1358/15 se způsobem využití: garáž. Zároveň z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí plyne, že žalovaný nijak nezpochybil tu skutečnost, že žalobce v předmětné jednotce bydlí („*tudíž předmětnou skutečnost nebylo nutné šetřit.*“). Za irelevantní považoval to, zda je žalobce v předmětné nemovitosti hlášen k trvalému pobytu, resp. jaký je charakter jednotek umístěných v sousedním domě.
9. Dále v napadeném rozhodnutí žalovaný jasně pojmenovává důkazní prostředky, ze kterých při vydání rozhodnutí vycházel, viz str. 5-6 napadeného rozhodnutí – „*Předloženými i zajištěnými důkazními prostředky (výpisy z katastru nemovitostí k 31. 12. 2017, smlouva o poskytnutí hypotečního úvěru č. 997867 na pořízení rekreačního apartmánu, smlouva o převodu vlastnictví jednotky ze dne 30. 10. 2007) správce dostatečně zjišťoval skutkový stav mající relevanci k ust. § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů.*“
10. Podle ust. 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů se od základu daně odečte částka, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, úrokům z hypotečního úvěru poskytnutého bankou, sníženým o státní příspěvek poskytnutý podle zvláštních právních předpisů, jakož i úvěru poskytnutého stavební spořitelnou, bankou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření nebo s hypotečním úvěrem, a použitým na financování bytových potřeb, pokud se nejedná o bytovou výstavbu, údržbu ani o změnu stavby bytového domu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, prováděnou v rámci činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo pro účely nájmu. Bytovými potřebami pro účely tohoto zákona se rozumí:
 - a) výstavba bytového domu, rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, nebo změna stavby,
 - b) koupě pozemku za předpokladu, že na pozemku bude zahájena výstavba bytové potřeby podle písmene a) do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy nebo koupě pozemku v souvislosti s pořízením bytové potřeby uvedené v písmenu c),
 - c) koupě
 - d) bytového domu,
 - e) rodinného domu,
 - f) rozestavěné stavby bytového domu nebo rodinného domu,
 - g) jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
 - h) splacení vkladu právnické osobě jejím členem za účelem získání práva nájmu nebo jiného užívání bytu nebo rodinného domu,
 - i) údržba a změna stavby bytového domu, rodinného domu, bytu v nájmu nebo v užívání nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru,
 - j) vypořádání společného jmění manželů nebo vypořádání spoludědiců v případě, že předmětem vypořádání je úhrada podílu spojeného se získáním jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, rodinného domu nebo bytového domu,
 - k) úhrada za převod podílu v obchodní korporaci jejím členem uskutečněná v souvislosti s převodem práva nájmu nebo jiného užívání bytu,

- l) splacení úvěru nebo zápůjčky použitých poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g), pokud jsou splněny podmínky pro tyto bytové potřeby.
11. Použije-li se nebo používá-li se bytová potřeba podle písmen a) až h) nebo její část k činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, anebo k nájmu, lze odečíst úroků po dobu užívání bytové potřeby k uvedeným účelům uplatnit pouze v poměrné výši.
 12. Problematikou citovaného ustanovení § 15 odst. 3 zákona o daních z příjmů se detailně zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 6. 2020, č. j. 1 Afs 133/2019-34, ve kterém navázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2015, č. j. 9 Afs 254/2014-30 a kterým zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2019, č. j. 29 Af 21/2017-68, a rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 20. 10. 2016, č. j. 46193/16/5200-10421-707161, č. j. 46194/16/5200-10421-707161 a č. j. 46195/16/5200-10421-707161.
 13. Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí uvedl: „[23] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je nezbytné vyjít ze smyslu a účelu předmětné právní úpravy tohoto druhu daňového zvýhodnění. Právo na bydlení je součástí práva na přiměřenou životní úroveň (srov. čl. 31 Evropské sociální charty). Jde o jedno ze základních sociálních práv a státu je tak uloženo přijímat přiměřená opatření k jeho zajištění. Jedním z nich je i daňová podpora bytové výstavby, která je uskutečňována a provedena mimo jiné ve zkoumaném § 15 odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmu. Jinak řečeno, ten, kdo se rozhodne uspokojit vlastní bytovou potřebu, resp. bytovou potřebu své rodiny a k financování (výstavby, koupě, atd.) kromě vlastních prostředků použije hypoteční úvěr, který řádně splatí, může snížit svůj základ daně (a tedy i výši své konečné daňové povinnosti) o částku rovnající se zaplaceným úrokům z tohoto úvěru a ušetřené prostředky může použít na zajištění bydlení. Jde o úpravu rozumnou a účelnou, nepřímou podporu, která vybízí a motivuje osoby k tomu, aby přijaly vlastní odpovědnost za získání bydlení.
 14. [24] Daňová úleva je povzbuzením (vzhledem k výši odpočtu není rozhodující). Zákon samozřejmě stanoví omezující podmínky komu, v jaké výši a na co taková potřeba náleží, neupravuje však striktně, jakými podklady má být prokázána účelovost daňového zvýhodnění. I když zpravidla budou zdrojem informací příslušné úvěrové smlouvy a úřední evidence o nemovitostech, nemusí jít o zdroje jediné a určující, a to zejména v situaci, kdy osoba, o jejíž daňovou povinnost jde, tvrdí, že skutečný stav je odlišný od stavu formálně zjištěného a zaneseného v úředních evidencích o nemovitostech. Ačkoliv je na daňovém subjektu, aby v daňovém řízení tvrdil a tvrzené skutečnosti rovněž prokázal, daňové orgány to současně nezabýváje povinnosti posoudit tyto skutečnosti v souladu se zásadou materiální pravdy, tj. podle jejich skutečného obsahu (§ 8 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád). Ostatně přijít věcem na kloub je tradiční přístup daňové správy v situacích, kdy jde o zjištění, zda formální tvrzení odpovídá skutečnosti či zda se jedná o předstírání nebo zakrývání skutečného stavu věci.
 15. [25] **Proto i v posuzovaném případě je nutno především zohlednit skutečný stav věci, tj. zjistit, zda dotčená nemovitost opravdu celoročně slouží k uspokojení bytové potřeby.** Jak přitom dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 8. 2015, č. j. 9 Afs 254/2014-30, splnění podmínky podle § 15 odst. 3 písm. c) zákona o daních z příjmů obecně vzato nelze bez dalšího posoudit pouze podle údajů v katastru nemovitostí. Údaje v katastru nemovitostí budou zpravidla v souladu se stavebním povolením, kolaudačním rozhodnutím či jinými podklady, na základě kterých byly skutečnosti do této evidence zapsány. Z tohoto důvodu je názor žalovaného, který stěžovatele v odvolacím řízení poučil, že účel užívání stavby v posuzovaném zdaňovacím období může prokázat toliko stavební úřad, opět toliko formálním provedením názoru vyjádřeného ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu a opomíjí smysl a účel tam vyjádřeného názoru, jakož i smysl a účel § 15 odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmů.
 16. [26] Žalovaný v odůvodnění napadených rozhodnutí při definici pojmu bytová potřeba formálně odkázal na právní úpravu, obsaženou ve vyhlášce č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (nabrazující dřívější vyhlášky č. 83/1976 Sb. a č. 137/1998 Sb., na které zákon o daních z příjmů v definici pojmu bytová potřeba odkazuje). Citovaná vyhláška odkazuje na vyhlášku Ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích

na využívání území, v jejímž § 2 jsou jednotlivé stavby vymezeny tak, že stavbou pro bydlení je bytový dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé bydlení a je k tomuto účelu určena nebo rodinný dům, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomuto účelu určena; rodinný dům může mít nejvýše tři samostatné byty, nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkrovní. Stavbou pro rekreaci je pak stavba, jejíž objemové parametry a vzhled odpovídají požadavkům na rodinnou rekreaci a která je k tomuto účelu určena; stavba pro rodinnou rekreaci může mít nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkrovní. Žalovaný proto dovodil, že stavba pro rodinnou rekreaci není, na rozdíl od bytového domu nebo rodinného domu, považovaná za stavbu pro bydlení, neboť je v § 2 citované vyhlášky ministerstva pro místní rozvoj č. 501/2006 Sb. definována samostatně. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že jistě lze podpůrně vyjít z parametrů popisovaných v citované vyhlášce, nicméně to nic nemění na požadavku ověřit tyto skutečnosti v praxi. Správce daně i žalovaný nepochybně disponují procesními prostředky, jak ověřit tvrzení stěžovatele a jím předložené dokumenty.

17. [27] Na projednávané věci lze přitom přiměřeně vztáhnout závěry rozsudku ze dne 6. 10. 2010, č. j. 3 Ads 23/2010-98, č. 2267/2011 Sb. NSS, který se týkal příspěvku na bydlení. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku shledal, že účelem příspěvku na bydlení podle § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, je poskytnout finanční pomoc na úhradu nákladů na bydlení. Z hlediska posouzení nároku na dávku nelze vysledovat objektivní a rozumné důvody, proč odlišovat osoby, které prokazatelně trvale bydlí ve stavbě určené k individuální rekreaci, kterou vlastní, a které zároveň nemají byt nebo obytnou místnost podle § 24 zákona o státní sociální podpoře, a osoby, jejichž byt se nachází ve stavbě určené k bydlení. Nejvyšší správní soud konkrétně uvedl, že se neztotožňuje se zuzňujícím výkladem zastávaným žalovaným i krajským soudem, který bez dalšího skončil na pouhé konstataci podávané v rovině stavebně právních předpisů a předpisu o vlastnictví bytů, totiž že ve stavbě určené k individuální rekreaci se byt z jeho definiční podstaty nemůže nacházet, přičemž tyto závěry byly vysloveny pro oblast státní sociální podpory ve vztahu k příspěvku na bydlení. Tento výklad, jakkoliv se žalovanému i krajskému soudu patrně jeví v celistvosti právního řádu jako systémový, nelze v režimu zákona o státní sociální podpoře přijmout, jelikož citované definice bytu není možno na tuto oblast mechanicky vztáhnout, má-li být zachován účel posuzované dávky. K uvedené argumentaci ostatně navíc podpůrně působí i fakt, že pokud zákonodárce přistoupil na podmínku, že z evidenčního hlediska umožnil zvolit si trvalý pobyt i v nemovitostech určených k individuální rekreaci, stěží lze akceptovat situaci, že by tak učinil ve vztahu k objektům typově k bydlení nezpůsobilým. Nejvyšší správní soud je dále toho názoru, že uvedené závěry předložené správními orgány i krajským soudem, by vedly též k nedůvodnému rozlišování mezi adresáty dávky státní sociální podpory příspěvku na bydlení, pokud by k nim správní praxe bez dalšího a mechanicky přistupovala jako v případě stěžovatele. Z hlediska posouzení vzniku nároku na dávku totiž nelze vysledovat objektivní a rozumné důvody, proč odlišovat osoby prokazatelně trvale bydlící ve stavbě určené k individuální rekreaci, kterou vlastní a zároveň nedisponují dalším právním vztahem k bytu nebo obytné místnosti podle § 24 zákona o státní sociální podpoře, a osoby, jejichž byt se nachází ve stavbě určené k bydlení. Nejvyšší správní soud uzavírá, že v situaci, kdy je možných vícero výkladů právního předpisu, z nichž jeden se plně shoduje s vůlí zákonodárce, stejně jako s objektivním smyslem zákona v daném prostoru a čase, a současně chrání subjektivní veřejná práva adresátů právní normy, nutno zvolit právě tento výklad.
18. [28] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že je třeba zjistit skutečný stav věci a konkrétní účel a způsob využívání dotčené nemovitosti, o níž daňový subjekt tvrdí, že se jedná o realizaci bytové potřeby ve smyslu § 15 odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmů. Daňový subjekt samozřejmě nemůže v této souvislosti zůstat zcela nečinný, neboť důkazní břemeno leží na něm, jak správně uvedl krajský soud. Stěžovatel však v projednávané věci již v žalobě tvrdil a stejně tvrzení opakuje i v kasační stížnosti, že nečinný nebyl. Poukazuje na skutečnost, že žalovanému podáním ze dne 1. 9. 2016 doložil skutečností svědčící ve prospěch jeho tvrzení o skutečném účelu a způsobu využívání dotčené nemovitosti. Mezi účastníky navíc není sporu o tom, že tak stěžovatel učinil v řízení týkajícím se zdaňovacího období za rok 2015 (viz jeho podání ze dne 23. 8. 2016, včetně příloh). Tyto podklady týkající se stejné nemovitosti ačkoliv v souvislosti s jiným zdaňovacím obdobím-tedy byly v širší dispozici daňových orgánů. Žalovaný je proto povinen v dalším řízení postavit na jisto, co bylo v daňovém řízení stěžovatelem tvrzeno a doloženo.

A tyto skutečnosti a důkazy o realizaci bytové potřeby následně posoudit ve světle smyslu a účelu § 15 odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmů, jak byly shora popsány Nejvyšším správním soudem.“

19. Soud se s ohledem na (obsáhle) citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu zabýval tím, jaké důkazy žalobce v řízení navrhoval, resp. předložil.
20. Ze správního spisu plyne, že po podání daňového přiznání byl žalobce výzvou Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 31. 8. 2018, č. j. 3780388/18/3004-52522-700188, vyzván k odstranění pochybností o správnosti a úplnosti jím podaného daňového přiznání. V rámci této výzvy byl žalobce vyzván k prokázání tří skutečností – a) měl předložit doklady, že předmět bytové potřeby užíval k vlastnímu trvalému bydlení, nebo trvalému bydlení druhého z manželů, potomků, rodičů nebo prarodičů obou manželů; b) měl předložit případně další doklady, které zakládají nárok na odpočet dle § 15 odst. 3 a 4 zákona o daních z příjmů; c) měl sdělit správci daně, zda se v roce 2017 změnil charakter – způsob využití jednotky č. 17/11 v bytovém domě XXXXX, č. e. XXXXX, v Brně, neboť v roce 2016 byla tato jednotka evidována u katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrálního pracoviště Brno-město, list vlastnictví č. XXXXX, způsob využití, jako rekreační apartmán.
21. Žalobce správci daně doložil výpis z nahlížení do katastru nemovitostí a vyjádření architektonické kanceláře AAA STUDIO s.r.o., ze kterého vyplývá, že dotčená jednotka je obytným prostorem, tj. souborem místností, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením odpovídá požadavkům na trvalé bydlení dle vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Dále v reakci na sdělení výsledku postupu k odstranění pochybností správce daně ze dne 26. 10. 2018, č. j. 4431364/18/3004-52522-700188, navrhl žalobce provedení dalších dvou důkazních prostředků, a to výslech svědka a provedení místního šetření na adrese bytové jednotky. K návrhu na pokračování v dokazování zaslal správce daně žalobci sdělení ze dne 27. 11. 2018, č. j. 4768933/18/3004-52522-700188, ve kterém žalobci sdělil, že jeho důkazní návrhy by nevedly k zjištění nových důkazů či skutečností, které by mohly mít vliv na rozhodnutí správce daně.
22. Ve shora citované věci, posuzované Nejvyšším správním soudem, žalobce doložil jako důkazy „ a) Smlouvu č. 9200258502 o sdružených službách dodávky elektřiny s E.ON Energie, a.s. pro zákazníky kategorie D-domácnosti; b) Pojistku k pojistné smlouvě č. 6130195471-pojištění majetku a odpovědnosti občanů Náš domov; c) Zprávu o výchozí revizi elektrického zařízení z 31. 5. 2013 s předmětem revize: el. instalace v 2. a 3. NP rodinného domu X v K.; d) Daňový doklad-faktura č. 516125347 od Vodárenské akciové společnosti a.s. za spotřebu vody v období od 26. 6. 2015 do 23. 6. 2016, tedy téměř jeden celý rok, kdy spotřeba vody byla 320 m³, což vypovídá o velmi intenzivním užívání nemovitosti (směrná roční spotřeba vody při obsazení RD čtyřmi osobami činí 144 m³); e) Potvrzení o výši vynaložených výdajů za docházku dětí stěžovatele do mateřské školy v XXXXX; f) Kopie občanských průkazů stěžovatele a jeho družky potvrzující jejich trvalé bydliště na adrese K. č. ev. X; g) Potvrzení o fyzickém bydlišti stěžovatele vydané starostou obce XXXXX dne 22. 8. 2016; h) Fotografie předmětné nemovitosti.“
23. Soud má za to, že důkazní prostředky navržené ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 Afs 133/2019 reálně směřují k prokázání stejných skutečností, jako důkazní návrhy, které uplatnil žalobce v nyní posuzované věci. V obou věcech důkazní návrhy daňových subjektů směřovaly k prokázání té skutečnosti, že daňový subjekt využívá nemovitost k uspokojení bytové potřeby.
24. V nyní posuzované věci dokonce v rámci posuzování skutkového stavu žalovaný konstatoval, že žalobce v předmětné jednotce bydlí.

25. Soud při přezkumu správního spisu a napadených rozhodnutí dospěl k závěru, že žalovaný vyšel při odmítnutí přiznání nároku na odpočet úroků z hypotečního úvěru v případě daně z příjmů z formálního zápisu v katastru nemovitostí. Prakticky jediným a rozhodujícím důkazem byl pro správce daně zápis účelu využití předmětných jednotek v katastru nemovitostí.
26. Správce daně, potažmo žalovaný tak nezohlednili skutečný stav věci ve smyslu citovaného rozhodnutí prvního senátu Nejvyššího správního soudu, tedy správce daně upřednostnil formální zápis v katastru nemovitostí před tím, aby zjistil, zda dotčená nemovitost opravdu celoročně slouží k uspokojení bytové potřeby. Soud ve shodě s Nejvyšším správním soudem konstatuje, že údaje v katastru nemovitostí budou zpravidla v souladu se stavebním povolením, kolaudačním rozhodnutím či jinými podklady, na základě, kterých byly skutečnosti do této evidence zapsány, tudíž je nadbytečné, aby žalobce dokládal stanovisko např. stavebního úřadu. Nicméně to nezbavuje správce daně povinnosti zjistit skutečný stav věci a konkrétní účel a způsob využívání dotčené nemovitosti, o níž daňový subjekt tvrdí, že se jedná o realizaci bytové potřeby ve smyslu § 15 odst. 3 písm. a) zákona o daních z příjmů. To za situace, kdy žalobce v této souvislosti nezůstal zůstat zcela nečinný, k prokázání uspokojení bytové potřeby navrhl důkazní prostředky a správce daně ani nespороval, že by žalobce prostřednictvím předmětné jednotky svoji bytovou potřebu uspokojoval.

V. Shrnutí a náklady řízení

27. Vzhledem ke shora uvedenému dospěl soud k závěru, že žalobce uplatnil své námitky proti napadenému rozhodnutí důvodně a soudu z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a z odměny a náhrady hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce, tak jak ji uplatnil, činí podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za tři úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsí žaloby) 2 x 3.100 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 2 x 300 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak spolu s DPH činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. října 2020

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu